

פרשת האזינו - THE STUDY OF HISTORY

ספר דברים פרק לב:

- (א) האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי :
(ב) יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי כשעירם עלי דשא וכרביבים עלי עשב :
(ג) כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו :
(ד) הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט א-ל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא :
(ה) שחת לו לא בניו מומם דור עקש ופתלתל :
(ו) הלחי תגמלו זאת עם נבל ולא חכם הלוא הוא אביך קנך הוא עשך ויכנך :
(ז) זכר ימות עולם בינו שנות דר ודר שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך :
(ח) בהנחל עליון גויים בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים למספר בני ישראל :
(ט) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו :

You are walking down a road. It is a very long road taking you through vast, uninhabited land. At every crossroads there is a signpost giving directions to and from different locations. Sometimes a traveler will go for days without a crossroads, just following the road since the last signpost.

At one period you travel for many, many days alone. There are no crossroads and no signposts. Yet you know that you are to keep traveling until the next one and the signpost will tell you where to go.

You finally see a crossroads up ahead. But as you get close, the truth dawns on you – the signpost has been knocked down and turned over. Do you go left, straight, or right? How can you possibly know where to go?

The answer is that you pick up the sign and find the arrow with the name of your city of origin and point it to the path you just walked on! You DO KNOW where you came from. And when you fix the sign in that direction, it will work in other directions as well!

The point is: If you want to know where you are going, you need to know where you are coming from!

The same thing is true in life: If we want to know where we are going, we need to know where we are coming from!

(Rabbi Doron Kornbluth – Ner LeElef shiur on history).

The second to last parsha of the year (the last Shabbos on which a parsha is read) appropriately teaches us to study history, remember it, and to learn from it:

(ז) זכר ימות עולם¹ בינו שנות דר ודר שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך²:

The commentators understand the words זכר ימות עולם as referring variously to the days of creation, to the history of the world and to the obligation of the Jews as

¹ אבן עזרא: עולם - זמן שעבר

² שם משמואל שם וע"כ במה שאמר זכור ימות עולם וגוי היא מצוה לזכור זאת כמו שאר המצוות שיש בהן זכירה, כמו שבת ומחייית עמלק.

special bearers of history. We will show that these are all one.

Rav Hirsch explains as follows:

זכר ימות עולם - *Remember the historical time periods of the world* (= ימות in the fem. plural).

בינו שנות דר ודר - *Seek insight into how the generations are connected.*

שאל אביך ויגדך - *and then ask your father about your own family and personal history.*

ויגדך - *and he will make it vividly realistic to you*

זקניך ויאמרו לך - *ask your elders, and they will explain the connection between your origins and the history of the world.*

On the surface, it seems as if Jews are not natural historians. They would prefer to study a page of their holy Torah rather than delve into the documentation that sheds light on some historical event in their village¹. But this perspective is rooted in a mistaken definition of what history means.

For Jews, history is not merely a sequence of events; it is a revelation of G-d's Providence in this world. G-d not only knows the news, He makes it² – and all according to a clear pattern! The history of any nation provides a sense of continuity, a sense of perspective and therefore purpose. But Jewish history provides something much more meaningful. For ours is G-d's history. G-d has a clear plan for history, ending with the revelation of His Oneness in the world – גילוי יחודו. Everything that happens in the world is directed by Him towards this goal. We may not always be able to see how this is happening, but below the surface, G-d uses His הנהגת היחוד as the real Midah which is running the world. And even when the world or individuals seem to act in directions that seem to be the opposite of G-d's Will, He turns these actions around and weaves them into history in such a way that they, too, contribute to the Divine plan.

The Torah commands us to see this Divine Hand of History in world, national and personal terms³. Every person has an obligation to study history as he would

¹ ר' חיים עוזר גרוזינסקי: גדולי התורה מאז ומעולם לא שמו לבם להעמיק בידיעת דברי הימים לבני ישראל. אף כי לכתוב בספר תולדות גדולי וחכמי ישראל מדור דור. דברי רבותינו הראשונים והאחרונים הלא חיים וקיימים בפיות תופשי תורה. כל בתי מדרש מלאים מזן אל זן מרבנן ותלמידיהון הלומדים תורת חיים כאילו נאמרו היום ואין עושין נפשות לצדיקים שדבריהם הן זכרונם. גם אלה הגדולים המועטים אשר התעסקו בדברי הימים היו מעשיהם בזה בדרך מקרה ובדרך אגב. ומבחרי עתותיהם הקדישו לידיעת התורה הרחבה מארץ מדה והעמקה מני ים. בה שמו מעינים לכל מקצועותיה, ומשם שאבו גם ידיעת דברי הימים. בדברי רבותינו העמיקו חקר ולא בתולדותיהם ומקומות מושבותיהם.

² רב שמשון פינקוס, סוכות עמ' יג: אמר לו הקב"ה לאדם הראשון: "עץ הדעת – לדעת חדשות, פוליטיקה, להרחיב אופקים ... – אין לי בו ענין – יחדשות אני מגיד בטרם תצמחנה אשמיע אתכם" (ישעיהו מב ט). אני יודע את החדשות עוד לפני שהם מתרחשות, כי אני הוא 'עושה חדשות'."

³ רש"י לב ז: זכור ימות עולם - מה עשה בראשונים שהכעיסו לפניו:

בינו שנות דור ודור - דור אנוש שהציף עליהם מי אוקינוס ודור המבול ששטפם.

שאל אביך - אלו הנביאים שנקראו אבות כמו שנאמר באלהו אבי אבי רכב ישראל:

זקניך - אלו החכמים:

ויאמרו לך - הראשונות:

study Torah in order to see the Torah-foundation of each historical event¹. Each historic lesson is a part of a broader pattern of Providence, starting from the very beginning, creation,² through G-d's choosing us and giving us the Torah,³ and right into our very own time. We are required to take this understanding and project it all the way to the Messianic era and Olam Haba.⁴ This is exactly what the Shira of our Parsha proceeds to do⁵.

When it comes to the Jews, we are urged to understand that not only are we the main players in this historical drama, but the normal rules of sociology and history do not apply to the Jewish nation - כּי חלק ה' עמו⁶. The law of Jewish history is quite simple: "Do My Will and I will take care of you⁷. Disobey Me at your own peril. Repay the good I have given you with rebellion and I will scatter you around the earth⁸. I have arranged that you are subject to meta-historical rules."

If, when you are suffering, you look to normal historical solutions – secular nationalism, military might, new economic and political arrangements – you will surely fail. For, even though I am hiding Myself, I am still very much involved in sustaining you as a people. You cannot normalize yourselves – you have no choice but to turn to Me⁹.

This is no secret – My prophecies are full of this;¹⁰ just ask your Elders and they will tell you,¹¹ שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך. You would suffer from a singular

¹ רב אלחנן וסרמן (מאמר זכור ימות עולם): כמו שצריך להבין דברי התורה ולהעמיק בה, כן גם כן צריך להתבונן בכל המאורעות הבאות לעולם ולמצוא יסודם על פי משפטי התורה.

² רמב"ן לב ז': זכר ימות עולם, שיתנו לב לזכור ששת ימי בראשית הטובה שעשה להם בעת היצירה ... וגוי וכן בר' בחיי ובאור החיים

³ רמב"ן לב ז': בינו שנות דר ודר, שיבינו לדעת מה שנעשה להם בדורות מעת ששרתה שכנה ביניהם ... ימצאהו בארץ מדבר - אותם מצא לו נאמנים בארץ המדבר שקבלו עליהם תורתו ומלכותו (ע"פ רש"י - ע"ש)

⁴ רמב"ן שם ד"א לא נתתם לבבכם על שעבר בינו שנות דור ודור להכיר להבא שיש בידו להיטיב לכם ולהנחיל לכם ימות המשיח והעולם הבא:

⁵ בספרי (האזינו מג), גדולה שירה זו שיש בה עכשיו ויש בה לשעבר ויש בה לעתיד לבוא ויש בה בעולם הזה ויש בה לעולם הבא (עיין ברמב"ן לב מ)

⁶ ר' בחיי ז': כי חלק ה' עמו, ... כי אין ישראל תחת ממשלת הכוכבים והמזלות אבל הם למעלה מהם, והמעלה הזאת לא זכתה שום אומה אליה ולא עשה כן לכל גוי:

⁷ בעלי התוספות: זכור ימות עולם. עתה מזכיר והולך החסדים שעשה הקב"ה עם ישראל. בינו שנות דור ודור. כי קודם שהיו ישראל תקן להם מקום:

⁸ רמב"ן לב מ: והנה השירה הזאת אשר היא בנו לעד אמת ונאמן, תגיד בביאור כל המוצאות אותנו - הזכירה תחלה החסד שעשה עמנו הקב"ה מאז שלקחנו לחלקו, והזכירה הטובות שעשה לנו במדבר, ואשר הנחילנו ארצות הגוים הגדולים והעצומים, ורוב הטובה והעושר והכבוד אשר הנחילנו בה, וכי מרוב כל טובה מרדו בה' לעבוד ע"ז והזכירה הכעס אשר היה מלפניו עליהם, עד ששלח בהם בארצם דבר ורעב וחיה רעה וחרב, ואחרי כן פזר אותם בכל רוח ופאה וידוע כי כל זה נתקיים ויהי כן וגו'

⁹ דברים לא יז (וילך): ... ביום ההוא הלא על כי אין אלקי בקרבי מצאוני הרעות האלה:

(יח) ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה אשר עשה כי פנה אל אלהים אחרים:

והקשו המפרשים שכשכלל ישראל שואלים "הלא על כי אין אלקי בקרבי" הלא מתחילים להכיר שסילוק ד' הוא זה שגרם את הצרות והלא זה התחלת הרהורי תשובה.

ופירש הספורנו (שם): בשביל שסילק שכנינו מתוכו היו אלה לנו ובחשבם זה לא יפנו להתפלל ולא לשוב בתשובה ... אבל פונים להימלט אמצעות אחרים. (עיין בממעמקים מאמר אתם עדי בפרשת וילך)

¹⁰ אבן עזרא שאל אביך - אלו הנביאים שנקראו אבות כמו שנאמר באליהו אבי אבי רכב ישראל

¹¹ רמב"ן לב מ: והנה אין בשירה הזאת תנאי בתשובה ועבודה, רק היא שטר עדות שנעשה הרעות ונוכל, ושהוא יתברך עשה בנו בתוכחות חימה, אבל לא ישבית זכרנו

lack of wisdom to ignore this.

It is for this reason that “[while] memory of the past was always a central component of Jewish experience, the historian was not its primary custodian¹.”

It all seems so clearly laid out for us in this Shira. But the prophecy of HaAzinu predicts that we are likely to mess up, and then only painstakingly learn the lessons G-d will come to teach us through exile and affliction:

לב (ו) הלהי תגמלו זאת עם נבל ולא חכם ...²

Do you thus requite the L-rd, O foolish people and unwise? Is not He your father who has bought you? Has He not made you, and established you?

(כח) כי גוי אבד עצות המה ואין בהם תבונה³:

For they are a nation void of counsel, nor is there any understanding in them.

(כט) לו חכמו ישכילו זאת יבינו לאחריתם:

Oh that they were wise, that they understood this, that they would consider their latter end.

And what is it that we fail to understand? That our suffering is all our own fault:

(ה) שחת לו לא בניו מומם דור עקש ופתלתל⁴:

The corruption is not His; rather, His children are blemished; they are a perverse and crooked generation.

The Rambam tells us that we are commanded to look into suffering or

In Parsha Netzavim we read that when we mess up, G-d will inflict suffering on us which will cause us to return to Him and then He will be reconciled with us:

דברים ל: (א) והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך ה' אלקיך שמה: (ב) ושבת עד ה' אלקיך ושמת בקלו ככל אשר אנכי מצוך היום וביניך בכל לבבך ובכל נפשך: (ג) ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלקיך שמה: (ד) אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחך:

Here the Ramban tells us that all of that has to do with the laws of history until the Messianic era. But, at the end of days, G-d will not go bankrupt. He guarantees the survival of a remnant of the Jewish people and guarantees their redemption in the end.

¹Yosef Hayim Yerushalmi, *Zachor*, p 14.

²הלוא הוא אביך קנך הוא עשך ויכננך (לב ו)

R. Aryeh Kaplan translates the whole verse: *Is this the way you repay G-d, you ungrateful, unwise nation.*

³לפי ר' יהודה בספרי מדובר פה בכלל ישראל. אמנם הרבה מפרשים – רש"י, רשב"ם, אבן עזרא, חזקוני, ר' בחיי וגם ר' נחמיה בהספרי שם כותבים שהמדובר הוא אומות העולם

⁴Translation: *Destruction is His children's fault, not His own, you warped and twisted generation. (The Living Torah – R. Aryeh Kaplan)*

difficulty not only to understand the underlying pattern of Hashgacha involved, but to turn the experience into one of getting closer to G-d:

It is a Mitzvas Aseh to shout [to G-d] and to blow trumpets on every Tzarah that befalls the community. And everyone should know that this happened because of their bad ways ... [and that, by doing Teshuvah] they can cause the Tzarah to go away. But, if they do not shout [to G-d] and blow trumpets, but rather attribute what happened to natural events then other afflictions will befall them [until they do Teshuvah]¹.

But it is not only in pain that we have to recognize G-d's Hashgacha. A Jew should understand that for him, nature in the normal sense does not exist - *No one has a portion in the Torah of Moshe until they believe that all that happens to us are all [hidden] miracles – they are neither natural nor the way of the world².*

In this Shira, G-d tells us that He gave us everything we need to succeed: the Torah, the land, ample food and protection³. Yet, He warns us that it is these very things which will cause us to become fat and rebel⁴. When this happens, the consequences will always be swift, severe and predictable⁵:

23. I will heap evils upon them; I will spend my arrows upon them.

24. They shall be wasted with hunger, and devoured with burning heat, and with bitter destruction; I will also send the teeth of beasts upon them, with the poison of crawling things of the dust.

25. The sword outside, and terror inside, shall destroy both the young man and the virgin, the suckling also with the man of gray hairs.

26. I said, I would scatter them into corners, I would make the remembrance of them to cease from among men⁶.

Yet, G-d guarantees that a remnant of the Jewish people will always survive no matter what, and in the end they will be redeemed⁷. The nations who afflicted the

¹ רמב"ם הל' תעניות פ"א: (א) מצות עשה מן התורה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבא על הצבור שנאמר (במדבר י') על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות כלומר כל דבר שייצר לכם כגון בצורת ודבר וארבה וכיוצא בהן זעקו עליהן והריעו: (ב) ודבר זה מדרכי התשובה הוא שבזמן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להן ככתוב (ירמיהו ה') עונותיכם הטו וגוי וזה הוא שיגרום להם להסיר הצרה מעליהם: (ג) אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו נקרה נקרת הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים ותוסיף הצרה צרות אחרות הוא שכתוב בתורה (ויקרא כ"ו) והלכתם עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי כלומר כשאביא עליכם צרה כדי שתשובו אם תאמרו שהוא קרי אוסיף לכם חמת אותו קרי: (ד) ומדברי סופרים להתענות על כל צרה שתבוא על הצבור עד שירוחמו מן השמים

² רמב"ן סוף פרשת בא: שאין לאדם חלק בתורת משה רבנו עד שיאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם ניסים, אין בהם טבע ומנהגו של עולם

³ לב פסוקים ח – יד

⁴ לב פסוקים טו – יז

⁵ לב פסוקים יח – לה

⁶ לב (כג) אספה עלימו רעות חצי אכלה במ: (כד) מזי רעב ולחמי רשף וקטב מרירי וכן בהמת אשלח במ עם חמת זחלי עפר: (כה) מחוץ תשכל חרב ומחדרים אימה גם בחור גם בתולה יונק עם איש שיבה: (כו) אמרתי אפאיהם אשביתה מאנוש זכרם:

⁷ לב פסוקים לו – לט

Jews will in turn be destroyed by G-d¹; the remaining nations will rejoice with the Jews in the revelation of G-d's Oneness².

Believing in G-d's Hashgacha at a national and individual level is so fundamental that it comprises one of the 13 Principles of Faith³. What our parsha adds is that we have to extend this understanding of G-d's Hashgacha in two directions: we have to see all of history as a history of Hashgacha, and we can only understand the past if we also understand the future, the goal to which all of history is headed.

In particular, we have to understand the meaning of Jewish history. It is history itself which will explain to us the fundamental difference of our origins. Other nations are חלק ארצם; the land produces the people and the culture. But the Jews are חלק ד' – we develop our entire identity before we come into our land. We are not subject to the land; the land is subject to us and our Torah life⁴. We are but instruments to reveal the One-ness of G-d in the world, גילוי יחודו. Every Jew must not only know this; he must understand this deep in his heart – והשבות אל לבבך⁵.

יעקוב חבל נחלתו: The root of this nation is not called Israel, but Jacob, a human family which as יעקב, [was] landless and homeless ... without rights anywhere. ... "Jacob", "hanging on to the heel" in everything ... Only as Jacob could [they] receive the mission to become Israel⁶. G-d had built the concept of Israel into the very creation so that the unfolding of history from the beginning was leading to this⁷.

In particular, the suffering of the Jewish people, that vast nightmare of anti-Semitism, is in itself proof of our chosenness. Look into those dark generations and understand that the very uniqueness of this hatred has to do with our being a standard bearer of bringing G-d's truth into this world. The nations hate us because our very being is a rebuke to them,⁸ and therefore G-d considers their hatred of us a hatred of

¹לב פסוקים מ – מה

לב מג: הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו:

The word נקמה is mentioned twice. Psikta Zuta says that HaSh-m takes revenge both for the actual anti-Semitic actions which the nations inflict upon the Jewish people as well as for the hate-filled plans which they made but which were foiled or otherwise never came to fruition.

²לב (מג) הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו

Translation: *Let the tribes of His nation sing praise, for He will avenge His servant's blood. He will bring vengeance upon His foes, and reconcile His people [to] His land.* (The Living Torah, R. A. Kaplan)

³רמב"ם, פירוש המשניות, הקדמה לפרק חלק (פרק האחרון של סנהדרין): שהוא יתעלה יודע מעשי בני אדם ולא הזניחם

⁴Rav S.R. Hirsch

⁵דעת תבונות ס' לד ע"פ הפסוק "וידעת היום והשבות אל לבבך כי ד' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת איו עוד" (דברים ד טז).

⁶Rav S.R. Hirsch

⁷חזקוני לב ז: בינו שנות דר ודר - שהרי קודם שהיו ישראל בעולם היה הקב"ה מתקן להם מקום.

⁸רמב"ן לב מ: כי הם עשו כל הרעות עמנו לשנאתו של הקב"ה, כי לא ישנאו את ישראל בעבור שעשו ע"ז כהם, רק בעבור שלא יעשו כמעשיהם, ויעבדו את הקב"ה וישמרו את מצותיו, ולא יתחננו בהם ולא יאכלו מזבחייהם, ויבזו ע"ז שלהם ויבערו אותה ממקומותיהם, וכענין שאמר (תהלים מד כג) כי עליך הורגנו כל היום, אם כן לשנאתו של הקב"ה יעשו בנו כל הרעות האלה, והם צריו ומשנאיו ועליו להנקם מהם:

G-d. Our survival from their hatred will also be miraculous; G-d has promised us in advance that He will not allow us to be snuffed out.

Furthermore, we might have been happy to know that we have one law of history and the nations another, but we also must know that world history is only for the sake of the Jewish nation¹. Every bit of history that happens to every other nation, including all their travails², comes to remind us of our mission on earth, for our mission is clearly for their sake as well. Other nations become a part of helping to create the Messianic end of history³ when all will combine to reveal G-d's Oneness – ביום ההוא יהיה ד' אחד ושמו אחד. We, the Jews, must be conscious of our mission to get to this point. We declare our commitment to this idea twice daily in the Shema when we say ד' אלוקינו ד' אחד⁴.

On the surface, each nation lives its own history and unfolds its own potential. In looking closer, however, יצב גבלת עמים למספר בני ישראל – the nations are only formed consistent with the core number of the Jewish people – 70 nations paralleling the 70 Jews who originally went into the land. Whatever happens to the nations of the world is also only for the sake of the Jews, for we in turn redeem them. We need to recognize that the entire world has a purpose - זכור ימות עולם שהם - remember the days of Bereishis and the purpose for which the world was created. For, if that purpose is not realized, the earth and all its inhabitants will face destruction. 'For many generations,' G-d says, 'I tried to get all of mankind to fulfill this purpose. And I gave and gave, generation after generation, to sustain mankind, hoping to build man anew⁶. I made 70 nations instead of the 70 core people of the Jewish nation (למספר בני ישראל), because all 70 nations were meant to comprise the concept Yisrael. Remember those days of Noach, the unique binah of each generation⁷. In the end, only the Jews came through. Since the Jews

¹רמב"ן

יבמות סג ע"א: ונברכו בך כל משפחות האדמה ... אפילו משפחות האדמה אין מתברכות אלא בשביל ישראל

²יבמות סג ע"א: אמר רבי אלעזר בר אבינא, אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל שנאמר (צפניה ג): הכרתי גוים נשמו פינותם החרבתי חוצותם וכתיב (שם) אמרתי אך תראי אותי תקחי מוסר

³בספרו ארצות הברית של אמריקה כתב הרב יואל שוורץ (עמ' 18): הנבראים כולם נבראו כדי שיהיו לעזר ולסיוע לאדם השלם, כדי שיוכל להגיע לשלימות, ככתוב (קהלת יב): סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מצוותיו שמור, כי זה כל האדם. ובילקו"ש שם: אמר רבי אליעזר: אמר הקב"ה, כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל זה [הוא האדם ירא שמים], עוד נאמר (שם): שמעון בן זומא אומר כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה. וההבדל בין שתי הדעות הוא זה: לרבי אליעזר היצורים כולם נבראו לצורך האדם השלם, כדי שיוכל להתקיים, ובן זומא סבור שאפילו כשאין צורך לקיומו של האדם השלם, אלא רק להקל עליו או להנעים לו, נבראו היצורים כולם – להיות לו לצוות – כיון שגם זה, מסייע לאדם השלם להוסיף בשלימותו. (ראה עוד ברמב"ם בהקדמתו לסדר זרעים, שגם הוא ביאר כשתי הדעות הנזכרות במדרש הני"ל)

⁴דעת תבונות, סי' לד: ותכלית כל ההצלחה שהוא מבטיח לישראל הוא התברר יחודו לעיני הכל ... וסוף דבר, הלא זה עדותנו בכל יום תמיד (דברים ו ד) "שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד".

⁵רמב"ן, ר' בחיי, אור החיים לב ז

⁶ספורנו לב: (ז) זכור ימות עולם. אחר ... להודיע ראשונה כמה היתה כוונת הא-ל ית' להשיג זה התכלית בכל המין האנושי בימות עולם ובשנות דור ודור ואיך כשלא עלה זה הגדיל ה' לעשות להעלות את ישראל אל גרם המעלות ... זכור ימות עולם ותבין דרכי טובו וכמה כיוון להיטיב למין האנושי בכלל כשתזכור ראשונה מה שהיטיב לאדם הראשון בתחלת ימי עולם ויניחהו בגן עדן והוא קלקל ענינו: בינו שנות דור ודור. ותבין שנית כמה היטיב לדורות והם השחיתו עד המבול. וכן שלישית מן המבול עד הפלגה והם קלקלו:

⁷העמק דבר לב ז זכור וגוי'. זכור ימות עולם. ימי נח כדאיתא ברבה ויקרא פ"ז עה"פ כימי עולם זה נח כוי' משום שנתיישב אז תכלית העולם ומלואו: בינו שנות דור ודור. איזה דורות שאחרי ימי נח. ואמרה תורה כאן בלשון רבים בינו. דשאלה פשוטה וזכירת ימות עולם אפשר בכל האומה משא"כ בינה אין כל האנשים שוין בהתבוננות וכלל גדול שבמקום שמדברים עם כלל האומה מכנה בלשון יחיד ובשעה שמדבר עם פרטי בני אדם מכונים בלשון רבים כמש"כ לעיל ספ' וילק ובכ"מ:

committed themselves to that purpose, they become the central cog in all of world history. They tuned into the Yisrael-reality that existed from the very beginning¹:

בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ

א"ר בר שלום: בראשית – בזכות ישראל שנקראו ראשית

There always had to be a core group who would fulfill the purpose of the world by keeping the Torah. Each one of the 70 souls that went into Egypt took over the spirituality assigned to one of those seventy nations² and thereby redeemed each one of those nations³. It is not that these nations were now of no significance⁴, but the Jews became the heart sustaining the nations (who became the limbs)⁵. And when the Jewish souls multiplied to 600,000, the nations of the world multiplied as well⁶. Each Jew who fulfills his potential is really sustaining tens of thousands of non-Jews⁷. G-d commands us: זכור ימות עולם – be aware at all times of the vast responsibilities of being a Jew⁸.

Each Jew bears not only the obligation of fulfilling his own potential, his תקון פרטי, but also carries within him a unique portion of the תקון הכללי.

All of this is in a few short lines of the Torah! These ideas come in the context of Shiras HaAzinu and cover the full range of history. Shiras HaAzinu is a song showing the harmony of the creation. History (time) is also a part of that harmony. Past, present and future all come together to show the flow of creation according to the Divine Will. The central players of these times are the Jewish people. They are guaranteed to feature throughout world history and are promised a happy ending as they will be the vessel through which G-d punishes the nations and reveals His Oneness.

¹ בעלי התוספות: יצב גבולות עמים למספר בני ישראל. ברר נחלה לייב שבטים שעדיין לא נולדו.

² זהר שמות ע ה: כנגד ע' אומין דעלמא ואינון אומה יחידאה כנגד כולן כו'

³ שם משמאל שנת תרע"ו: יצב גבולות עמים למספר בני ישראל, היינו שבעים אומות למספר שבעים נפש, הפירוש שכל נפש הי' בידה לתקן את האומה שהיא דוגמת נפשה, היינו שבמה שהוא בעצמו נמשך אחר הש"י בכל כוחות נפשו, בזה עצמו המשך ג"כ את האומה שהיא דוגמת נפשו בלי אומר ובלי דברים.

⁴ עיין בספרנו שמות יט ו

משך חכמה על בראשית פרק כב פסוק יד: שכל המין האנושי הוא אדם אחד וכל אחד הוא אבר מאיברי האדם הגדול וכל אחד נצרך לחברו מושפע ומשפיע זה לזה וכולם כאחד נושאים קיום מין האנושי ונצחיותו.

מהר"ל אור חדש ח"א: יש לכל אומה ואומה מהות בפני עצמה...עד"ז מורה הכתב כי כל כתב הוא ציור הדבר...

ר' צדוק הכהן, רסיסי לילה ס' לז: כל אומה יש לו כח מיוחד

ר' צדוק הכהן, צדקת הצדיק (רנו): כל אומה כמו שיש לה רע מיוחד כך יש לה גם כן איזה ניצוץ קדוש מיוחד שממנה חיותה כטעם ואתה מחיה את כולם (נחמיה ט) דלולא כל כלא היה וחיות דהש"י ודאי הוא דבר טוב (ע"ש)

⁵ כוזרי מאמר ב אות לו

⁶ שם משמאל שנת תרע"ו: וכן אח"כ שנתחלקו ע' הנפש לששים רבוא נתברו נמי האומות ונתחלקו כעפרות תבל

⁷ שם משמאל שם: ובכל איש ואיש מישראל תולין אלפים ורבבות מהאומות שהם שייכים לשורש נשמתו לתקנם, או כאשר לא יאבו שמוע ינטל מהם הניצוץ הקדוש המחיי אותם וישו בו כלא הי'.

⁸ שם משמאל שם וע"כ במה שאמר זכור ימות עולם וגו' היא מצוה לזכור זאת כמו שאר המצוות שיש בהן זכירה, כמו שבת ומחייית עמלק, והיינו שמצוה על האדם לזכור היטב מה תלוי בו, ואם יזכה אשוריו שהכריע את עצמו ואת אלפים ורבבות נפשות או ניצוצות קדושים לכף זכות, ובאם לאו ח"ו אוי לו שהכריע וכו'. וכאשר האדם ישים זאת תמיד על לבו יהי' בהכרח נוטה לזכות:

Once a Jew is informed of the extent of his power, he has a responsibility to actualize this potential and will be held accountable if he does not¹. We need not feel overwhelmed, however, for G-d is on our side. He will help us make it happen, giving us Teshuva and maximizing His mercy when we sin. As our parsha puts it, אסתירה² פני מהם – He will seemingly hide His face from our sins. אראה מה אחריתם – G-d too will look at history, at His own plans, and see that the Jew is destined to sit under His holy throne³. He will therefore arrange history in such a way that it will lead the Jew back to his commitment to core spirituality.⁴ The Messianic era will be ushered in, bringing spiritual bliss for all.

¹נפש החיים שער א פי יב: וכן קהלת אמר 'כי את כל מעשה האלוקים יביא במשפט על כל העלם' וגוי' והיינו ... בעת עמוד האדם למשפט ... יחשבו גם כל מה שגרם וסובב ע"י מעשיו אם טוב ואם רע בכל הכחות והעולמות. זהו אמר מעשה האלוקים

²לב כ: ויאמר אסתירה פני מהם אראה מה אחריתם כי דור תהפכת המה בנים לא אמן במ:

שם משמואל שם: הפירוש כי למעלה מן הענין כתיב שנעשו כ"כ רעים וחטאים מתולדה, ע"ז אמר הש"י ברוב רחמיו אסתירה פני מהם, היינו בבחינת הרע שהם עומדים ולא אביט בזה

³שם משמואל שם: אלא אראה מה אחריתם היינו סוף ואחרית איש ישראלי, שסוף כל סוף עתיד לאשתאבא בגופא דמלכא

⁴שם משמואל שם: וע"כ בהכרח עלי לסבב סיבות להחזירם למוטב.